VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS!

TAIKUS ATOMAS

IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS PARTINIO, LKJS, PROFSĄJUNGOS KOMITETŲ IR ADMINISTRACIJOS ORGANAS

Laikraštis įkurtas 1988 m. birželio 28 d. * Nr. 28 (49) * 1989 m. liepos 12 d. * Trečiadienis * Kaina 1 kap.

ATOSTOGOS TRIMS METAMS

Lietuva viena iš pirmųjų sąjunginių respublikų žengė konkrečius žingsnius motinystės ir vaiko apsaugos kryptimi. Paskutiniu laiku įstatyminiu pagrindu suteikti dirbančiai motinai ilgesnes atostogas vaikui prižiūrėti atrodė neišsprendžiama problema. Iš vienos pusės, buvo daugybė respublikos įmonių ir kolūkių darbo kolektyvų iniciatyvų suteikti motinoms materialinę pagalbą, atlaisvinti jas įvairiam laikui nuo darbo, iš kitos pusės, valstybė ir įstatymas tylėjo, nebuvo teisiškai ap. saugota motinystė. Pagaliau šių metų kovo 22 dienos Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsaku „Dėl valstybinės ir visuomeninės pagalbos šeimoms, auginančioms vaikus, padidinimo" iniciatyva atiduota į įmonių rankas. Įstatymas isigaliojo nuo liepos 1 dienos. Jame numatyta pratęsti atostogas vaiko priežiūrai iki trijų metų. Tik reikia atsiminti, kad ne kiekviena moteris, pagimdžiusi kūdikį, turi teisę gauti pašalpą ir pagalbą, o tik ta, kuri dirba. Ir dirba pelningoje, turtingoje įmonėje, kadangi pagal įstatymą pašalpos mokamos iš įmonių lėšų. Mūsų elktrinę, pilnai galima laikyti tokia turtinga įmone. Paskutiniai Lietuvos vyriausybės nutarimai ir istatyminiai aktai mums duoda teisę ir įpareigoja:

— mokėti dirbančioms moterims 50 rublių mėnesinę pašalpą atostogų vaikui prižiūrėti laikotarpiu iki vienerių metų ir 35 rublių mėnesinę pašalpą iki vaikui sueis pusantrų metų;

— suteikti dirbančioms moterims neapmokamas atostogas iki vaikui sueis 3-ji metai;

— nuo 1990 metų iki 10 vaikų sumažinti lopšelinukų grupes vaikų darželiuose;

— pagrindiniu lėšų pašalpoms išmokėti šaltiniu laikyti materialinio skatinimo ir socialinio vystymo fondus;

— darbo stažą moterims, namuose auklėjančioms vaikus iki 8 metų amžiaus, laikyti nenutrūkusiu.

IAE darbo kolektyvas dabar turi visas galimybes ne tik įvykdyti šiuos reikalavimus, bet ir užsimoti platesniems siekiams. Turima mintyje išmokėti pašalpas vaikui prižiūrėti ne iki pusantrų, o iki trijų metų. Dešimtys kolektyvų Lietuvoje šį klausimą jau išsprendė savo imonėse, nelaukdami, kada Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba priims ši įstatymą.

Aptarkime dorovinius ir ekonominius iškeltos tezės aspektus.

Didžiulės nemažėjančios eilės gauti vietai vaikų darželiuose, pats didžiausias vaikų iki trijų metų amžiaus sergamumas, 100 procentų motinų, turinčių iki trijų metų amžiaus vaikus, dirba. Pasitaiko atveju, kada motinos išeina i darbą, turėdamos trijų šešių mėnesių vaikuti, kada, bijodamos prarasti darba, priverstos atiduoti nusilpusį dviejų metukų vaika i Vilniaus sanatorini internata, todėl, kad įprastinio vaikų darželio jis lankyti negali. Nesunku suprasti, kas stumia moteris tokiems darbo žygdarbiams: tiktai baimė prarasti darbą, atsidurti stichiškoje materialinėje padėtyje. Ir visa tai tada, kada elektrinės socialinio vystymo fondas viršija 6 mln. rublių, o moterys su mažamečiais vaikais iš šio fondo negauna nė kapeikos.

Šis paradoksas charakteringas, turbūt, visai mūsų ekonomikai. Gimus vaikui, kiekvienoje šeimoje skirstant šeimyninį biudžetą didžiausias prioritetas suteikiamas motinos ir vaiko sveikatai. Arba, kitais žodžiais, žmogus, būdamas savo uždirbtų pinigų šeimininkas, juos panaudoja šeimos gerovei. Kita vertus, kai tik šie uždirbti pinigai tampa visuomeniniais, prioritetai ir išlaidos keičiasi, kai kada net aukštyn kojom. Šalies mastu šis paradoksas pasireiškia tame, kad eikvojami milijonai ginklavimuisi, o sveikatos apsauga ir socialinis aprūpinimas nevystomi.

IAE, pavyzdžiui, tūkstančius išleidžia sportui, vaikų darželių remontui ir t.t., bet negali skirti nors 5 procentus iš socialinio vystymo fondo motinų pašalpoms. Tai, be kita ko, dar palengvintų darželių krūvį. Taip yra, turbūt, todėl, kad visuomeniniai pinigai, nors ir laikoma, kad jie uždirbti kolektyvo, eikvojami „visuomeninėms reikmėms". Jei mes išspręsime dorovinę problemą kaip ir kur panaudoti bendrus mūsų pinigus, tai tada bus lengva pasirinkti: minkšti baldai, sportinis inventorius ar mūsų vaikų teisė i sveikata, motinų galimybė auginti vaikus ir rūpintis šeima.

Ekonominis klausimo dėl mėnesinės pašalpos vaikui prižiūrėti iki trijų metų aspektas žymiai paprastesnis. Apsiribosime trumpais ekonominiais paskaičiavimais:

— kadrų skyriaus duomenimis 1989 kovo mėnesį elektrinėje dirbo 2722 moterys;

— iš jų 120 turėjo iki vienerių metų amžiaus vaikus (buhalterijos duomenys balandžio mėnesiui);

— 450 moterų turi vaikus iki 3 metų amžiaus.

Preliminariais planinio-ekonominio skyriaus duomenimis, maksimali išlaidų suma sudarys mažiau kaip 5 procentus socialinio vystymo fondo (1990 metų planas — 8 mln. rublių), jeigu pašalpas mokėti 600 žmonių po 75 rublius kas mėnesį. Be to, aiški ekonominė nauda, kuri susideda iš užmokesčio fondo ekonomijos, materialinio skatinimo fondo ekonomijos (dėl neišmokėtų premijų), socialinio draudimo fondo ekonomijos (dėl neapmokėtų nedarbingumo lapelių), taip pat sutaupomos lėšos gydomajam-profilaktiniam maitinimui, pagaliau sumažėtų eilės vietoms darželyje gauti.

Ką reikia padaryti, kad mūsų elektrinė suteiktų moterims trijų metų atostogas vaiko priežiūrai? Pasirodo, nei IAE direktorius, nei vyriausias buhalteris, nei planavimo skyrius šio klausimo išspręsti negali. Tik bendras darbo kolektyvo tarybos ir IAE profsąjungos komiteto sprendimas gali pakeisti socialinio vystymo fondo išlaidų balansą moterų naudai.

Ar mes pasiruošę atiduoti savo moralinę ir dorovinę skolą vaikams, ar galime ne žodžiais, o darbais užtikrinti motinystės apsaugą, nelaukdami naujų įstatymų ar įsakų? Teigiamo atsakymo laukia ne tik šimtai IAE moterų.

M. ZUJEVA
IAE moterų tarybos narė

Reikalingas ideologinis centras

Sukarintos prešgaisrinės apsaugos būrio komunistų iniciatyvą suvienyti Sniečkaus gyvenvietės partines organizacijas į veną gyvenvietės partinę organizaciją pagal teritorinį principą, suburiant bendrą ideologinį centrą — partijos miesto komitetą — palaikė autotransporto cecho, elektrinės direkcijos, turbinų cecho, mokslinių-techninių tarnybų partinių organizacijų komunistai.

Praejusią savaitę

Pirmas blokas dirba pastoviu 1250 MW galingumu. Antras blokas — planiniame remonte. Pagal sudarytą grafiką keičiami valdymo ir apsaugos sistemos kanalai. Yra pertrūkių kanalų tiekime.

* * *

1989 metų liepos 3—9 dienomis radioaktyvių medžiagų išmetimas į atmosferą sudarė:

— inertinių radioaktyvių dujų — 10,0 iki 13,7% leistinos normos;

— ilgaamžių radionuklidų — 0,05 iki 0,31%, jodo—131 — 0,5 iki 2,3% leistinos normos.

Gama-fonas gyvenvietėje buvo 9—11 mikrorentgenų per valandą.

Filmavimui pasirinko Sniečkų

Neseniai elektrinėje pabuvojo JAV televizijos atstovai. Apsilankymo tikslas — prieš pravedant televizijos laidą JAV, surasti siužetą. Viena iš būsimųjų laidų — parodyti Lietuvoje vykstančius procesus, įvairias nuomones, atskleisti problemas.

Į klausimą, kodėl filmavimui pasirinko Sniečkų, elektrinę, korespondentė atsakė, kad mūsų spaudoje, kurią skaito JAV, pakankamai daug skirta dėmesio būtent šiam regionui. ir sprendžiant iš šių straipsnių, kurie parašyti elektrinės darbuotojų, suprantama, kad čia žmonės pasiruošę dialogui.

Pokalbyje davyvavo elektrinės direktorius, profsąjungos komiteto pirmininkas ir darbo kolektyvo tarybos pirmininkas.

Daugumoje klausimai buvo adresuoti profsąjungos komiteto pirmininkui A. Stelmachui, kaip darbo kolektyvo interesų atstovui ir gynėjui.

Kokia darbininkų reakcija dėl naujų įstatymų, siūlomų svarstyti respublikoje, ką mano profsąjunga apie Sniečkuje esamas „Sąjūdžio" ir „Jedinstvos" grupes, kiek žmonių palaiko tą ar kitą įvykį. Kokios pagrindinės nuomonės, susiklosčiusios dėl įvykių respublikoje, elektrinės darbuotojų tarpe, ar yra kokia nors veiklos programa, nurodymai, pagalba iš aukštesnių organizacijų ir kt.

— Mes atsidūrėme ganą sudėtingoje aplinkoje, — pasakė A. Stelmachas. — Mums sudarė sąlygas, kad aiškiai suprastume susidariusią padėtį ir reikės orientuotis, spręsti patiems. Jeigu kažkiek sugrįžti atgal į „Sąjūdžio" gimimo laikotarpį, mes rastume daug bendro su šiuo galingu judėjimu. Jų lūkesčiai susiliedavo su mūsų persitvarkymo klausimais. Tačiau kada pradėjo reikštis negatyvūs reiškiniai, kolektyvas, analizuojant ir įvertinant situaciją, pradėjo protestuoti. Labai jautriai buvo priimtas kalbos įstatymo statusas. Dėl šios priežasties susidarė nemažai sunkumų.

— Principe, niekas nepasisakė prieš lietuvių kalbą, priešinosi, protestavo dėl rusų kalbos užgniaužimo, — pasakė darbo kolektyvo tarybos pirmininkas V. Antipjevas. — Šiuo metu situacija dėl kalbos Sniečkuje niveliavosi, didelių prieštaravimų nesijaučia, tačiau pasireiškė nauja įtempta situacija — „Sąjūdžio" spaudoje pasirodė pilietybės įstatymo projektas — vėl negatyvios reakcijos banga iš rusų kalba kalbančių gyventojų pusės, nes reikalavimai, liečiantys pilietybę, labai griežti.

— Kas liečia kalbą, — tęsia Stelmachas, — mes stengiamės padaryti viską, kad aplenkti jos mokymosi problemą. Elektrinės administracija ir profsąjungos komitetas organizavo kursus. Dabar du specialistai moko pagreitintu metodu keturias grupes, atleidžiant nuo pagrindinio darbo. Tai darbuotojai, kurie būtinai turi mokėti kalbą. Jų elektrinėje yra 270 žmonių.

Mes palaikome ryšius ir su „Jedinstvos" ir su „Sąjūdžio" grupėmis Sniečkuje. Tiesa, kol kas jos primena vienminčių klubus, o ne politinę jėgą ir dauguma gyventojų nepalaiko nei vienų, nei kitų.

(Nukelta į 2 puslapį)

JĖGŲ SUTELKIMO VIETA

Apie jaunimo įmonę „Energija", įkurtą prie IAE komjaunimo organizacijos, pasakoja jos pirmininkas, branduolinio saugumo skyriaus inžinierius Andrejus Sladkopevcevas.

— Kaip gimė idėja sukurti komjaunuolišką imonę „Energija"? Iki Lietuvos komjaunimo suvažiavimo aš buvau LKJS CK narių, dirbau jaunimo mokslinės-techninės kūrybos vystymo komisijoje. Dažnos komandiruotės pagrindiniame darbe suteikė galimybę susipažinti su kitų kolektyvų patyrimu, įjungiant i techninę kūrybą jaunimą. Struktūrą, panašią į mūsų, pamačiau Dimitrovgrade. Seniai norėjosi elektrinės jaunimą užimti naudinga veikla, sudaryti galimybes papildomai užsidirbti.

Dėl savo darbo specifikos mes sudarome sutartis konstruktoriniams ar moksliniams-techniniams darbams iš esmės tik su elektrine.

Įmonė pradėjo kurtis šių metų vasario mėnesį. Kovo mėnesį su elektrine buvo sudaryta sutartis 20 tūkst. rublių. Pagaminti ir sumontuoti įrenginį, kuris gerokai padidintų darbo našumą, kontroliuojant branduolini kurą prieš pakartotinai jį iškraunant į reaktorių.

Kai straipsnis bus išspausdintas, manau, kad darbas jau bus užbaigtas.

Jeigu anksčiau įvairiems darbams elektrinė ieškojo rangovų, pav. MST-3, dabar mes patys siūlome savo paslaugas. Ir ekonomiškai labiau apsimoka. Mes neturime didžiulių užmokesčio išlaidų aparatui išlaikyti. Pigiau apie penkis kartus.

Dar viena sutartis, susijusi su atidirbusio branduolinio kuro karštoje kameroje tyrinėjimu, tebenagrinėjama. Jau padavėme paraišką išradimui.

Be elektrinės sudarome sutartis ir su kitų miestų įmonėmis. Sutartinių darbų apimtis 1989 m. siekia 100—130 tūkst. rublių.

Pagal priimtus įmonės nuostatus 8,5 proc. pelno atskaitome komjaunimui.

Šiuo metu pastoviai dirba trys monės, kitus priimame laikinai, pagal darbo sutartį.

Būtina sąlyga — kiekvienas įmonės narys vadovauja tam tikrai krypčiai.

Be administracinių funkcijų, aš dar užsiimu konstruktorinių darbu. Krivošeinas Georgijus — mokslinių-tiriamųjų darbu. [illegible] įmonės narys — Vitalijus Ratušnas. Jis organizuoja liaudies vartojimo prekių gamybą, atlieka socialinius, kultūrinius, buities darbus. Šia kryptimi tik pradedame dirbti. Mūsų, nors kol kas ir nedidelė materialinė bazė, jau leidžia pradėti techniškai pasiruošti, tačiau reikalinga smulki analizė, idėjos, pasiūlymai, būtina išnagrinėti paklausą. Reikaligi ir atitinkami specialistai.

Kas dėl pirmų dviejų įmonės veiklos krypčių, mes jau patyrę. Kviečiame plataus profilio specialistus, žinome, į ką kreiptis. Vaikinai dirba noriai.

Lektorių klubo užrašai

Ateity — ilgi vasaros vakarai. O ką, jeigu dalį laisvalaikio atiduoti ne televizoriui (vasarą kažkodėl rodomi tik nuobodūs ir neįdomūs filmai), o lietuvių kalbos mokymuisi? Dievu tikėk, bet ir pats nežiop sok, sako patarlė. Laikas eina, o savanoriškos lietuvių kalbos mokytojų misijos į Sniečkų kažkodėl vis nesimato. Jų, kaip ir anksčiau, trūksta net mokyklose, o priėmimas į vakarinius kursus tuo labiau ribojamas. Matyt, Sniečkui užmegzti ryšius su Lietuva bus paprasčiau ne supažindinant jo gyventojus su lietuvių kultūra, o pakeičiant juos jau žinančiais...

Neleisti pasireikšti tokioms mintims galime tik mes patys.

Praėjusiais metais, gruodžio 3 d., pas mus buvo atvykęs Rusų kultūros centro atstovas, Vilniaus Valstybinio universiteto rusų kalbos katedros dėstytojas Sergejus Temčinas. Sniečkaus „Žinijos" draugijos pranešimu jis perskaitė paskaitą apie savarankiško kalbų mokymosi taisykles.

Vėliau ji buvo atspausdinta Centro laikraštyje „Soglasije". Publikuojame sutrumptą S. Temčino straipsnį.

KAIP MOKYTIS KALBOS

Pažintis su kita kalba daugeliui gali pasirodyti nauja ir neįprasta. Todėl tuos, kurie ruošiasi išmokti lietuvių ar kitą kalbą, supažindinsime su šiomis pagrindinėmis kalbos mokymosi taisyklėmis.

PIRMOJI TAISYKLĖ. Pradėkite mokytis tik tą kalbą, kuri tikrai jums reikalinga, kitaip visos jūsų pastangos nueis vėjais.

ANTROJI TAISYKLĖ. Prieš pradėdami mokytis, aiškiai nuspręskite, kur, kokioje sferoje ši kalba bus Jums reikalinga.

Jei Jūs mokotės iš lietuvių kalbos vadovėlio, nesistenkite išmokti viską, kas ten parašyta. Išsirinkite tik tai, ko Jums gali prireikti. Pavyzdžiui, naujajame J. Aleksandravičiaus vadovėlyje jau pirmame puslapyje sutiksite žodžius „kuprinė", „palapinė". Jeigu Jūs nesiruošiate eiti į šygį su lietuvišku kolektyvu, nesimokykite šių žodžių, jie parašyti ne Jums.

TREČIOJI TAISYKLĖ. Numatykite kokiu būdu Jūs ruošiatės pavartoti išmoktą kalbą. Tai, labai svarbu, nuo to priklausys Jūsų užsiėmimų turinys ir forma. Jei Jūs norite tik skaityti ir suprasti parašytą tekstą, visai nebūtina mokytis tarimo taisyklių.

KETVIRTOJI TAISYKLĖ. Tiksliai nusistatykite kalbos mokymosi terminus ir griežtai jų laikykitės. Paprastai užtenka 3—6 mėnesių, ne daugiau. Tuo metu kitus reikalus geriau atidėti. Jeigu Jūs užtęsite mokymąsi, Jūs nebekęsite kalbos, ir šį jausmą bus sunku nugalėti: kalba Jus iškankins. Prireiks mažiau pastangų, jei užsiimsite kasdien ne daugiau kaip dvi valandas. Taip nepervarginsite savęs — nuovargis neigiamai atsiliepia užsiėmimų efektyvumui. Vieną dieną per savaitę galima pasidaryti išeiginę. Stenkitės pamilti kalbą, kurios mokotės. Jei Jūs pavarges ar susieržinės užsiėmimus geriau atidėkite. Dažniau svajokite apie tą laiką, kai Jūs gerai mokėsite kalbą. Dažniau gėrėkitės savo pasiekimais, mokantis jos.

PENKTOJI TAISYKLĖ. Mokykitės mintinai ne atskirus žodžius ar jų formas, bet ištisus sakinius ar didesnes teksto dalis. Kalbos mokėjimas — tai tam tikras skaičius žinomų žodžių, mokėjimas juos kaityti (linksniais, laikais ir pan.) ir sugebėjimas jungti juos tarpusavyje. Kada mes kalbame, vienu metu atliekame tris operacijas, todėl mokytis kurios nors atskirai nėra prasmės.

Vienintelis protingas būdas — mokytis ištisus sakinius ar skyrius. Tokiu būdu vienu metu išmokstame ir žodžius, ir galūnių kaitymą, ir žodžių jungimo taisykles — viską, ko Jums reikia. Stenkitės kiek galint daugiau sakinių ir tekstų išmokti mintinai: po kiek laiko išmoktą tekstą Jūs užmiršite, bet kalbos mokėjimas būtinai išliks.

Jei Jūsų nebaimina darbas su knyga, galima Jums pasiūlyti efektyvų kalbos mokymosi būdą. Paimkite tą patį tekstą lietuvių ir rusų kalba, geriausiai įdomų dabartinės lietuvių literatūros kūrinį ir jo vertimą į rusų kalbą. Po to su rusiško vertimo pagalba stenkitės suprasti pirmą lietuviško teksto sakinį. Išmokite šį lietuvišką sakinį. Toliau sekantį ir t. t. Nereikia prie išmokto sakinio grįžti antrą kartą, stenkitės kiek galint greičiau tokiu būdu „perskaityti" pirmuosius puslapius. Pradžioje Jums bus sunku, bet, jeigu Jūs neišsigąsite ir tęsite, jau antrame puslapyje pastebėsite, kad žodžiai ir formos kartojasi, išmokimui Jums liks vis mažiau medžiagos.

Pagal aprašytą metodiką galima išmokti greit skaityti ir suprasti tekstą Išmokti kalbėti pačiam reikės atskirai. Toks kalbos mokymasis turi daug teigiamų pusių: Jūs išmokstate kalbą be žodyno ir gramatikos.

ŠEŠTOJI, PASKUTINĖ TAISYKLĖ. Lietuvių ir rusų kalbos giminiškos, todėl jose Jūs lengvai surasite daugybę panašių žodių: galva — golova, sodas — sad ir t. t. Panašūs gali būti ne tik žodžiai, bet ir galūnės. Mokantis svetimos kalbos, ieškokite ekvivalentų gimtojoje kalboje.

Mums rašo

KAM TRUKDO RUSŲ KALBA?

... Šiandien negalima kalbėti apie prievartinį rusinimą. Per paskutinuosius dešimtmečius nei vienoje respublikoje nebuvo draudžiama mokytis gimtąją kalba, propoguoti ją. Rusų kalba neturi atsakyti už blogą dėstymo kokybę, už kvalifikuotų nacionalinių kadrų trūkumą, už gimtojo krašto istorijos ignoravimą. Už kiekvieną „nacionalinį suvaržymą" atsako tos respublikos vyriausybė.

Persitvarkymas leido mums praverti burną ir atmerkti akis. Tarp mūsų yra 168 tautybės, kurių atstovai kalba savo gimtąją kalba. Jei pažiūrėti į mūsų pasus, rusų bus tik dalis. Pati rusų kalba, tarpusavio bendravimo priemonė, pasirinkta istoriškai susiklosčius aplinkybėms.

Šiandien kiekvienam suprantama būtinybė žinoti lietuvių kalbą. Tačiau kalbos žinojimas nepadarys mūsų lietuviais. Šiuo metu, esant tokiai situacijai Sniečkuje, kai prieš jo gyventojus paskelbtas politinis teroras, būtina sukurti nepriklausomą gyvenvietės komitetą, kuris pradėtų atvirą dialogą su „Sąjūdžiu".

Visos ankstesnės ambicijos ir politinis diletantizmas šiandien nebegali išspręsti šio klausimo.

K. BAZAVLUKAS
technologinio azoto ir deguonies cecho darbuotojas

Filmavimui pasirinko Sniečkų

(Atkelta iš 1 puslapio)

Mes visi norime gyventi santarvėje. Asmeniškai aš palaikau dalinai ir „Sąjūdį" ir „Jedinstvą". Tačiau viename ir kitame judėjimuose yra tai, ko aš nepalaikau.

Mus, kaip profsąjungą, šiandien jaudina ir kiti klausimai: darbo garantija, atominės energetikos prestižas, aukštos kvalifikacijos kadrų netekimas, kurie išvyksta ryšium su esama politine situacija respublikoje, įdarbinimas nedirbančių gyventojų — antrųjų šeimos narių.

Pokalbio pabaigoje A. Stelmachas pažadėjo televizijos atstovams filmuojant suteikti pagalbą. Organizuoti susitikimus, pokalbius ir t. t.

Vėliau, aplankius elektrinę jis pasiūlė televizijos korespondentui susitikti su straipsnio autoriumi, apie gyvenvietės vidaus problemas, A. Zariku. Jo straipsnis buvo išspausdintas „Izvestijose".

Trumpas pokalbio tekstas.

Koresp. Ar pasikeitė situacija pasirodžius straipsniui?

A. Ž. Ne.

Koresp. Ką jūs norėtumėte pridurti anksčiau parašytam? Kokį gauti atsakymą?

A. Ž. Reikia daugiau suteikti savistovumo, šalinti komandinių metodų vykdymą, teikti veiksmingą pagalbą iš Atominės energetikos ministerijos pusės.

Dėl produkcijos realizavimo (elektroenergijos) problemų nėra. Yra problemos elektrinės remonto darbininkų darbo apmokėjimo srityje, trūksta atsarginių dalių.

Koresp. Apie kokią pagalbą jūs kalbate?

A. Ž. Didinti elektrinės prestižą. Tai ir požiūris į elektrinę, vėl gi, atitinkamas darbo apmokėjimas, nauja vidaus santykių struktūra. Manau, kad reikia daugiau kompiuterių, palaisvinant ITD.

Koresp. Kokia, jūsų nuomone, turi būti AEM reakcija visuomenės reikalavimams sustabdyti trečiojo bloko statybą?

A. Ž. Ji turėjo būti tokia: suteikti lietuviams patiems spręsti — statyti elektrinę ar ne.

Koresp. Ką jūs pasakytumėte dėl kalbos, pilietybės klausimų?

A. Ž. Sunku išmokti kalbą, kada aplinkoje kalbama rusų kalba. Kas liečia pilietybę, kol kas nėra įstatymo, konkrečiai į šį klausimą negaliu atsakyti.

Užrašė O. Berioza.

VIENOS DIENOS STREIKAS DEZAKTYVACIJOS CECHE

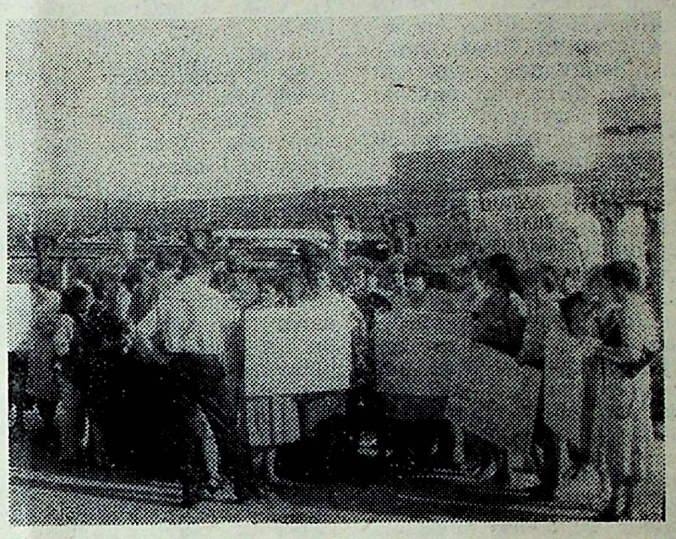

Virš trisdešimties dezaktyvuotojų (bloke dirbančių valytojų), palikę savo darbo vietas, liepos 5 dieną išėjo į aikštę, esančią prie praejimo į elektrinę. Jos reikalauja nepervesti dezaktyvuotojo profesijos iš lengvatinio „sąrašo Nr. 1" į lengvatinį „sąrašą Nr. 2".

Priežastis — dar nepatvirtinta komisijos darbo sąlygoms tirti (pirmininkas — G. Negrivoda) išvada, kuri remiasi 1964 metų, TSRS Ministrų Tarybos nutarimu. Nutarime išvardintos pastoviai nešvarioje AE zonoje dirbančiųjų profesijos („pirmas sąrašas") ir periodiškai užimtų nešvarioje zonoje profesijos („antras sąrašas"). Komisija nutarė, kad pagal darbo sąlygas dezaktyvuotojų profesija netenkina „pirmojo sąrašo" reikalavimų. Tokiu būdu, IAE blokų valytojoms suteikiamos lengvatos neteisėtos, o elektrinės administracija šiuo atvėjų padarė klaidą, kurią būtina ištaisyti.

Direktorius, virš valandos prabuvęs aikštėje, antroje dienos pusėje paskelbė žodinį ministro parėdymą — iki papildomo tyrimo dezaktyvuotojų profesijos iš „sąrašo Nr. 1" į „sąrašą Nr. 2" nepervesti. Tada darbuotojos grįžo į savo darbo vietas. Svarstant klausimą dalyvavo profsąjungų centro komiteto vyriusiasis techninis inspektorius Kinčinas, specialiai atvykęs iš Vilniaus.

GEDULO JUOSTOS IR...MUZIKA

Birželio 14-oji... Vilties ir Gedulo varpai Vilniuje. Gėlėse skęsta Laisvės paminklas Kaune, O vidurnaktį visas Šiaulių geležinkelio stoties peronas sumirga tyliomis žvakių liepsnelėmis.

Gedulo juostomis perrištos Lietuvos vėliavos ir Sniečkuje. Ir vis tik...

Kas Sniečkuje duoda nurodymus, kiek ir kokiai šventei iškabinti vėliavų? Kam duota teisė spręsti apie vienos ar kitos dienos reikšmingumą?

Gal todėl buvo labai skaudu, bet nekeista girdėti šią dieną sklindančią trankią, netinkančią šiai dienai muziką iš „Pasakos", Olimpiados g. esančių kavinių, pirties komplekse įrengtos kirpyklos.

Vėl truko informacijos? Vėl kažkas kažko neišaiškino? O gal vėl paprasčiausiai nepanorome suprasti?

V. PUODŽIUVIENĖ

Kiekvieną šeštadienio vakarą

✦ Kiekvieną savaitę 21 val. „Orbitos" jaunimo klube tiems, kuriems ... 25 +5+5 ...

Šeštadieninis randevu

Programoje — tarybinė ir užsienio muzika, videoklipai.

Galėsite paskanauti kokteilių, kavos ir gaivinančių gėrimų.

Sėkmingo randevu!

SKELBIMAI

Sniečkaus gyvenvietės turistinis biuras rugsėjo mėnesiui (nuo 16 iki 29 dienos) parduoda kelialapius į Lazorevskajos kaimą, esantį Juodosios jūros pakrantėje tarp Soči ir Tuapse miestų. Kelialapio kaina — 242 rubliai. Į šią kainą įeina išlaidos maitinimui, ekskursijoms, kelionės lėktuvu ten ir atgal kaina bei mokestis už apgyvendinimą privačiame sektoriuje.

✦ Sniečkaus profesinė technikos mokykla kviečia mokytis šių specialybių: reaktorinių, turbininių įrengimų remonto šaltkalvis; suvirintojas elektra rankiniu būdu (3 metai); elektros stočių matavimo prietaisų ir automatikos priežiūros ir remonto elektrošaltkalvis; automatikos ir kontrolinių matavimo prietaisų šaltkalvis; elektros įrengimų remonto ir priežiūros elektromonteris (3 metai); virėjas (2 metai ir 8,5 mėn.); baigusiems vidurinę mokyklą 1 metai ir 8,5 mėn.); dažytojas, tinkuotojas (3 metai); siuvėjas (3 metai).

LAUMĖ Sniečkus

Kooperatyvas „Laumė" kviečia dalyvauti Ignalinos rajono dekoratyvinės-taikomosios dailės ir liaudies amatų parodoje.

Informacija telefonu 32231 po 21 valandos kasdien.

Redakcijos adresas: 234760, Lietuvos TSR Ignalinos rajonas, Sniečkus, Ignalinos atominė elektrinė tel. 29157, 31714 Laikraštis leidžiamas lietuvių ir rusų kalbomis trečiadieniais.

Iškilioji spauda. Formatas A-3. Apimtis — 0,25 spaudos lanko. Tiražas 300. Užsakymo 935. Rinko ir spaudė Utenos spaustuvės Svenčionių filialas: Svenčionys, Vilniaus 36/1. Telefonas 51214. Indeksas 67238.

Redaktorė O. BERIOZA